

Briselē, 2016. gada 13. jūnijā
(OR. en)

9231/16

ECOFIN 471
UEM 217
SOC 335
EMPL 231
COMPET 305
ENV 350
EDUC 206
RECH 197
ENER 213
JAI 461

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9145/16 ECOFIN 358 UEM 160 SOC 325 EMPL 206 COMPET 227 ENV 311 EDUC 152 RECH 140 ENER 176 JAI 325 - COM(2016) 348 final JAI 325 - COM(2016) 348 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Apvienotās Karalistes 2016. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Apvienotās Karalistes 2016. gada konverģences programmu

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2016) 348 final.

PADOMES IETEIKUMS

(... gada ...)

par Apvienotās Karalistes 2016. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Apvienotās Karalistes 2016. gada konverģences programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2015. gada 26. novembrī pieņēma Gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2016. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2016. gada 17.–18. martā. Komisija, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011², 2015. gada 26. novembrī pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Apvienotā Karaliste bija minēta to dalībvalstu vidū, kurām paredzēts veikt padziļinātu pārskatu.
- (2) 2016. gada valsts ziņojums par Apvienoto Karalisti tika publicēts 2016. gada 26. februārī. Tajā tika izvērtēti Apvienotās Karalistes panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti Padomes 2015. gada 14. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi, un Apvienotās Karalistes progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu. Minētais ziņojums ietvēra arī padziļinātu pārskatu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu. Komisija 2016. gada 8. martā iepazīstināja ar padziļinātā pārskata rezultātiem. Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka Apvienotajā Karalistē nav makroekonomiskās nelīdzsvarotības. Neaizsargātību var radīt liels mājsaimniecību sektora parāds, paaugstināti mājokļu cenu līmeņi un lieli tekošā konta deficīti. Tajā pašā laikā mājsaimniecību bilances kopumā ir spēcīgas, un banku nozares noturība turpina uzlaboties. Īstermiņā, šķiet, ir pieaugusi mājsaimniecību sektora un plašākas ekonomikas noturība pret riskiem, piemēram, pret procentu likmes vai nodarbinātības satricinājumiem. Lai arī valdības iniciatīvām ir zināma ietekme uz mājokļu piedāvājumu, tomēr joprojām ir jūtama diezgan liela nelīdzsvarotība starp mājokļu piedāvājumu un pieprasījumu. Riski, kas saistīti ar lielo tekošā konta deficītu, tiek mazināti ar labvēlīgu iestāžu sistēmu un nelielām ārvalstu valūtas saistībām. Deficīta pieaugumu veicināja primāro ienākumu deficīta pieaugums, un paredzēts, ka, mazinoties nelabvēlīgajiem cikliskajiem apstākļiem, deficīts samazināsies.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

- (3) Apvienotā Karaliste 2016. gada 24. martā iesniedza savu 2016. gada valsts reformu programmu un 2016. gada konverģences programmu. Abas programmas tika izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.
- (4) Attiecīgie konkrētai valstij adresētie ieteikumi ir iekļauti Eiropas strukturālo un investīciju fondu 2014.–2020. gadam plānošanā. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ³ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerattiecību nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Komisija ir sniegusi papildu norādes par to, kā tā izmantos šo noteikumu norādēs par to pasākumu piemērošanu, kuri saista Eiropas strukturālo un investīciju fondu efektivitāti ar pareizu ekonomikas pārvaldību.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (5) Uz Apvienoto Karalisti pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta korektīvā daļa. Ja Apvienotā Karaliste 2016.–2017. gadā nodrošinās pārmērīgā budžeta deficīta noturīgu novēršanu, uz to, sākot no 2017.–2018. gada, būs attiecināma pakta preventīvā daļa un pārejas noteikums par parādu. Valdība savā 2015.–2016. gada konverģences programmā norāda, ka tā sagaida, ka nominālais deficīts 2016.–2017. gadā būs zem 3 % no IKP, un prognozē, ka līdz 2017.–2018. gadam tas vēl vairāk samazināsies, proti, līdz 2,0 % no IKP. Pārrēķinātais ⁴ strukturālais deficīts norāda, ka sagaidāms strukturālās bilances uzlabojums 0,6 procentpunktu apmērā no IKP 2015.–2016. gadā; 0,9 procentpunktu apmērā no IKP 2016.–2017. gadā un 0,7 procentpunktu apmērā no IKP 2017.–2018. gadā. Konverģences programmā nav iekļauts vidēja termiņa budžeta mērķis. Saskaņā ar konverģences programmu tiek prognozēts, ka valdības parāda attiecība pret IKP samazināsies no 88,9 % no IKP 2015.–2016. gadā līdz 88,3 % no IKP 2016.–2017. gadā un 2017.–2018. gadā turpinās samazināties līdz 87,1 % no IKP. Makroekonomiskais scenārijs, kas ir budžeta prognozes pamatā, ir ticams. Pasākumi, kas ļautu sasniegt 2016.–2017. gadā un 2017.–2018. gadā plānotos deficīta mērķus, ir pietiekami precizēti. Tomēr dažu 2017.–2018. gada pasākumu, kuru ietekme uz budžetu tiek lēsta aptuveni 0,2 % apmērā no IKP, ietekme ir neskaidrāka. Pamatojoties uz Komisijas 2016. gada pavasara prognozi, sagaidāms, ka Apvienotā Karaliste 2015.–2016. gadā būs sasniegusi ieteikto nominālo deficītu 4,1 % apmērā no IKP un īstenojusi ieteiktos fiskālos centienus. Tiek prognozēts, ka Apvienotā Karaliste līdz 2016.–2017. gada termiņam novērsīs savu pārmērīgo deficītu saskaņā ar Padomes ieteikumiem, taču tā nerasniegs ieteikto nominālā deficīta mērķi 2,7 % apmērā no IKP. Paredzams, ka, īstenojot pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kumulatīvā veidā tiks nodrošināti nedaudz mazāki fiskālie centieni nekā ieteikts. Sagaidāms, ka 2017.–2018. gadā Apvienotā Karaliste nemainīgas politikas apstākļos nodrošinās atbilstību ieteiktajai korekcijai virzībā uz minimālo vidēja termiņa budžeta mērķi. Prognozēts arī, ka Apvienotā Karaliste 2017.–2018. gadā ievēros pārejas noteikumu par parādu. Pamatojoties uz konverģences programmas novērtējumu un ņemot vērā Komisijas 2016. gada pavasara prognozi, Padome uzskata, ka Apvienotā Karaliste kopumā panāks atbilstību Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem.

⁴ Strukturālā bilance, ko Komisija ir pārrēķinājusi, pamatojoties uz informāciju konverģences programmā, izmantojot kopīgi saskaņotu metodiku.

- (6) Ražīgums Apvienotajā Karalistē stagnē kopš 2008. gada. Tas var būt saistīts ar vairākiem faktoriem, piemēram, zemu kapitāla ieguldījumu, prasmju trūkumu, prasmju neatbilstību un izmaiņām ekonomikas struktūrā, proti, pāreju uz darījumdarbības nozarēm ar zemāku ražīgumu. Šajā kontekstā ir jāņem vērā arī problēmas, kas saistītas ar mājokļu nepietiekamību, jo īpaši ģeogrāfiskajos apgabalos, kur ir augsta ekonomikas izaugsme. Valdības 2015. gada jūlija politikas dokumentā "*Fixing the foundations – creating a prosperous nation*" ir izklāstīts plašs risinājums šajā jomā. Ņemot vērā dažus joprojām pastāvošos šķēršļus ieguldījumiem un publisko un privāto ieguldījumu zemo līmeni Apvienotajā Karalistē, valdības politikas pasākumi nolūkā paaugstināt prasmju līmeni, inovāciju un ieguldījumus infrastruktūrā ir savlaicīgi, lai gan būtiska būs to sekmīga īstenošana. Viens no galvenajiem uzdevumiem ieguldījumu jomā ir nodrošināt pietiekamas investīcijas tīkla infrastruktūrā. Valsts infrastruktūras plānā, kas tika atjaunināts 2016. gada martā, saskaņotā un konsekventā satvarā ir izklāstīta sīkāka informācija par panākto progresu attiecībā uz infrastruktūras projektiem. Plāns ir atkarīgs no tā, vai izdosies nodrošināt privātā finansējuma pieaugumu lielākajā ieguldījumu daļā. Ļoti būtiska ir īstenošana un uzraudzība, kā arī izšķiroši faktori ir pārredzamība un pārskatatbildība. Neraugoties uz dažādām valdības iniciatīvām, mājokļu pieprasījums joprojām pārsniedz piedāvājumu, un tas atspoguļojas augstajās un pieaugošajās mājokļu cenās. Mājokļu trūkums ir visakūtāk jūtams strauji augošajā Londonā un dienvidaustrumu reģionā. Zemes izmantošana notiek saskaņā ar principiem, kas izklāstīti valsts plānošanas politikas satvarā, un reformēta plānošanas satvara efektīva īstenošana varētu veicināt mājokļu būvniecības pieaugumu.
- (7) Apvienotās Karalistes darba tirgus joprojām ir dinamisks. Nodarbinātības līmenis 2015. gadā sasniedza 76,9 % (vecuma grupā 20–64), savukārt bezdarba līmenis turpināja samazināties, sasniedzot 5,3 %. Jauniešu bezdarbs un to jauniešu skaits, kas nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā, ir samazinājušies vēl vairāk. Tomēr joprojām ir iespējami uzlabojumi attiecībā uz neaktīvu, nepietiekami nodarbinātu un mazkvalificētu darba ņēmēju nākotnes perspektīvām. Labākas attīstības iespējas darba tirgū un konkrētāki kvalifikācijas paaugstināšanas veidi palīdzētu tiem iedzīvotājiem, kuriem ir mazas algas un / vai kuriem ir maza darba slodze. Tas palīdzētu risināt arī prasmju trūkumu, kas dažās ekonomikas jomās, piemēram, celtniecībā, nenoliedzami pastāv. Būs rūpīgi jāpievēršas sekmīgai to resursu izmantošanai, kas izriet no mācekļības nodevas. Bērnu aprūpes pieejamības uzlabošanas priekšlikumi būs savlaicīgi jāīsteno, jo bērnu aprūpes iespēju pieejamība un izmaksas joprojām sagādā problēmas.

- (8) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Apvienotās Karalistes ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2016. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi konverģences programmu un valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Apvienotajai Karalistei adresētiem ieteikumiem. Tā ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Apvienotajā Karalistē, bet arī to atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jāstiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu. Komisijas ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1.–3. ieteikumā.
- (9) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi konverģences programmu, un tās atzinums ⁵ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.

⁵ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.

AR ŠO Apvienotajai Karalistei 2016. un 2017. gadā IESAKA rīkoties šādi.

1. Censties līdz 2016.–2017. gadam ilgtspējīgi novērst pārmērīgo budžeta deficītu. Pēc tam, kad tiks novērsts pārmērīgais budžeta deficīts, 2017.–2018. gadā panākt fiskālo korekciju 0,6 % apmērā no IKP minimālā vidējā termiņa budžeta mērķa sasniegšanai.
2. Risināt tīkla infrastruktūras ieguldījumu nepilnības, tostarp nodrošinot valsts infrastruktūras plāna prioritāšu īstenošanu. Veikt turpmākus pasākumus, lai palielinātu mājokļu piedāvājumu, tostarp īstenojot valsts plānošanas politikas satvara reformas.
3. Risināt prasmju neatbilstības jautājumu un nodrošināt prasmju attīstību, tostarp stiprinot mācekļības kvalitāti. Vēl vairāk uzlabot cenas ziņā pieņemamas un kvalitatīvas bērnu pilna laika aprūpes pieejamību.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
